

FİNANSAL KİRALAMA (LEASING) İŞLEMLERİNDE KDV:

Abdullah TOLU
Gelirler Genel Müd. KDV Şubesi

A - GENEL OLARAK FİNANSAL KİRALAMA VE YARARLARI:

1 970'li yıllarda ülkemiz ekonomisinde meydana gelen hızlı gelişmeler ekonominin kendi içinde bazı sorunlarının olduğunu göstermiştir. Bunların başında işletmelerin finans sorunları gelmektedir. Finans sorunları ise fon arzı ve talebi olanların karşılaştıkları mali piyasalarda çözümlenmektedir.

Mali piyasalar, kısa vadeli fon arz ve talebinin karşılaştığı para piyasaları ile orta ve uzun vadeli fon ve arz talebinin karşılaştığı sermaye piyasalarından oluşmaktadır.

Ekonominin temel taşlarını oluşturan işletmeler, mali piyasalardan temin ettikleri ekonomik değerlerle, finans ihtiyaçlarını gidermektedirler. Ancak, bu piyasalardan temin edilen fonların maliyeti ise günden güne ağırlaşmaktadır. Buna paralel olarak, mali piyasalardan sağlanan yüksek maliyetli kredilerle ya da satın alma yoluyla işletmelerinin sabit kıymet ihtiyaçlarını karşılama fikri yavaş yavaş önemini yitirmiştir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin en büyük sorunu olan enflasyon nedeniyle, ülke içinde yapılan tasarrufların yeterli büyüklükte olmaması ve işletmelerin yatırımlarını destekleyecek fonları temin edememeleri sonucu ekonomide kısır bir döngü meydana gelmektedir. Bu durum ise iş-

letmeleri, mali sorunlarının çözümü konusunda yeni yöntem ve teknik arayışlara itmiştir.

Yatırım ve finans sağlamaya yönelik kiralama olarak tanımlanabilecek olan finansal kiralama ya da leasing sistemi 1930'lu yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde ve diğer gelişmiş ülkelerde finans güçlüklerini gidermek amacıyla ortaya atılmış, hızlı bir gelişme sürecine girmiştir.

Gelişmekte olan ülkelerden birisi olan ülkemizde, iç tasarrufların yetersiz olması ve ekonominin gelişmesinde etkili olan mali piyasaların yeterince gelişmemiş olması nedeniyle firmalar, fon ihtiyaçlarını giderme konusunda çeşitli güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Ancak, son yıllarda ülkemiz ekonomisine giren ve satın almaya paralel olarak gelişen finansal kiralama sistemi ile, orta vadeli yatırımların finansmanı amaçlanmış, yatırımcıların daha az kaynak ayırarak yatırım yapmaları teşvik edilmiştir.

Finansal kiralama faaliyetleri başta vergi, gümrük, ticaret vb. mevzuatlarla ilgili bulunmaktadır. Bu nedenle, ilgili kanun ve mevzuatların finansal kiralama sistemine getirecekleri karışıklıkları gidermek ve finansal kiralamanın gelişmesini sağlamak amacıyla 10.6.1985 tarih ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kabul edilmiş ve finansal kiralama sistemi hukuki bir zemine oturtulmuştur.

Son yıllarda ülkemiz ekonomisine giren ve satın almaya paralel olarak gelişen finansal kiralama sistemi ile, orta vadeli yatırımların finansmanı amaçlanmış, yatırımcıların daha az kaynak ayırarak yatırım yapmaları teşvik edilmiştir.

Bu çalışmada finansal kiralama sistemi ve çeşitleri ele alındıktan sonra, katma değer vergisi karşısındaki durumu incelenmeye çalışılacaktır.

B - FİNANSAL KİRALAMA ÇEŞİTLERİ:

Finansal kiralama uygulaması; sermaye kiralama sistemi (Capital Lease) ve faaliyet kiralama sistemi (Operating Lease) olarak iki şekilde uygulanmaktadır.

1. Sermaye Kiralama Sistemi (Capital Lease):

Bu sistem ABD'de gelişmiştir. Bir kiralamanın sermaye kiralaması olarak değerlendirilebilmesi için aşağıdaki 4 şarttan en az birinin bulunması yeterli görülmektedir.

— Kira sözleşmesinde, kira süresi sonunda malın mülkiyetinin kiracıya devrinin öngörülmesi,

— Kiracının kira dönemi sonunda varlığı ucuza satın alma hakkı bulunması,

— Kira dönemi, varlığın ekonomik ömrünün % 75'i ya da daha fazlası ise,

— Kiracının minimum kira ödemelerinin şimdiki değeri, varlığın piyasa değerinin % 90'ı ya da daha fazlasına karşılık gelmekte ise,

Bu sistemin temel ilkesi, kiralamaya konu varlığın faydalı ömrü boyunca kullanımının kiralınmasıdır.

2. Faaliyet Kiralama Sistemi (Operating Lease):

Bu kiralama sistemi, sermaye kiralaması dışında kalan kiralamalardan oluşmaktadır. Bu sistemde kiracı ödediği kiranın tamamını gider kaydetmekte, kiraya veren ise bu kıymetleri amortismanına tabi tutarak kira ödemelerini gelir kaydetmektedir. Bu tip kiralamaya "işletme hakkı kiralaması" da denmektedir. Bu kiralama türünde, kiralanan malın faydalı ömrü, kira döneminden daha uzun olduğu için, kiralamaya konu malın bedeli, kira bedelleri ile karşılanamaz. Bu nedenle, malın kiralama dönemi sonunda bir hurda değeri vardır.

Bu kiralama türü; elden düşme, bir değeri olan ve tekrar kullanılabilir nitelikteki varlıklar için söz konusudur. Operating lease, ticari hayatta yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

C - YABANCI ÜLKELERİN VERGİ UYGULAMASINDA FİNANSAL KİRALAMA - TAKSİTLİ SATIŞ AYIRIMI:

Yabancı ülkelerin vergi hukuku açısından, bir kiralamanın gerçek kiralama olarak kabul edilip edilemeyeceği konusunda aranan koşullar vardır. Bu koşulların varlığı halinde kiralama gerçek kiralama olarak değerlendirilmektedir. Bu koşullar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

— Kiraya veren, kiralama işleminin başından itibaren ve kira dönemi boyunca kiralamaya konu olan malın en az % 20'sine sahip olmalıdır.

— Kiralamaya konu olan malın kira dönemi sonunda kalan faydalı ömrü, başlangıçtaki faydalı ömrünün en az % 20'si veya en az bir yıl olmalıdır.

— Kiraya veren kira dönemi sonunda kiralamaya konu olan malın başlangıçtaki maliyetinin en az % 20'sine sahip olacağını bilmelidir.

— Kiraya veren, kiralama işleminin vergi avantajlarının ötesinde kârlı bir işlem olduğunu kanıtlayabilmelidir.

— Kiracı kiralamaya konu olan malı veya malın bir kısmını kiraya verene veremez ve kiraya veren bu malın alınması için borç veremediği gibi kiraya verenin borcu içinde kefil olamaz.

— Kiracıya, kiralamaya konu olan malı normal piyasa fiyatının altında bir fiyatla satın alma hakkı sözleşme ile sağlanamayacağı gibi, kiraya verenin de bir hakkı bulunmamaktadır.

— Kiralama sözleşmesi, malın kullanımını sınırlandırıcı bir hüküm içermemelidir.

Öte yandan, aşağıdaki şartların mevcut olması durumunda ise işlem kiralama olarak değil, taksitli satış olarak değerlendirilmektedir.

— Kira ödemelerinin bir kısmının faiz olarak tanımlanması.

— Kira dönemi sonunda malın, o tarihte mevcut piyasa değerinin altında bir fiyatla kiracıya devrinin öngörülmesi.

— Kiralamaya konu olan malın değerine oranla kira dönemi kısa ise veya kira miktarı normal piyasa ölçülerinin önemli bir oranda üzerinde belirlenmişse.

D - TÜRKİYE'DE FİNANSAL KİRALAMA UYGULAMASI VE KDV KARŞISINDAKİ DURUMU:

1 - Finansal Kiralamanın Türkiye Uygulaması:

Türkiye, finansal kiralama faaliyetlerini özel bir Kanunla düzenleyen ülkelerden birisidir. Ülkemizde finansal kiralama uygulaması 3226 sayılı Kanunla düzenlenerek, 28.6.1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3226 sayılı Kanunun 3. maddesinde, finansal kiralama ile ilgili terimlerin tanımı yapılmış olup, finansal kiralama bedelinin, kiralama şirketinin kiracıya sağladığı finansman hizmetinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu açıklanmıştır. Kiralama bedeli, finansal kiralamaya konu mal bedeli ile buna ilişkin faizin (eğer kiralamaya konu mal borçlanılarak satın alınmış olsaydı, buna ne kadar faiz ödenirdi? düşüncesinden hareketle faiz hesaplanmaktadır.) toplamından oluşur.

Finansal kiralama şirketi, normal bir kiralama işiyle uğraşan şirket niteliğinde değildir. Bu şirket, kiracı işletmenin sabit kıymet ihtiyaçlarını (kredi esasına dayalı olarak çalışan diğer finansman kurumlarından farklı olarak) kredi vermek suretiyle değil ihtiyaç duydukları malları sağlayarak, malların kullanımını bir bedel karşılığı devretmek suretiyle karlılamaktadır. Finansal kiralama işleminde finansal kiralama şirketi, malın hukuki mülkiyetini muhafaza ederken, ekonomik mülkiyet malı devralan şirkete geçmektedir.

Öte yandan, Finansal Kiralama Kanunu'nun 9. maddesinde, malın mülkiyetinin kiraya verene ait olduğu belirtilmek suretiyle operating lease'e, kiracıya da satın alma hakkı tanıyarak Capital Lease'e yaklaşılmıştır. Bu durumda ülkemizde karma bir sistem uygulanmaktadır.

Söz konusu maddede, finansal kiralama süresince kira konusu varlığın kiraya verene ait olacağı belirtilmekle birlikte, kira süresi sonunda varlığı tek taraflı iradesi ile satın alması konusunda kiracıya sözleşme ile hak tanınabileceği hususu da ayrıca vurgulanmıştır. Esasen finansal kiralama ilişkisinde finansal kiralama şirketinin mala karşı ilgisi, bunu sağlarken ödediği bedelin kendisine geri dönmesini temin etmektir. Buna karşılık, işletmesinin sabit kıymet ihtiyacını bu yolla sağlayan kiracının malı muhafazadaki menfaati çok fazladır. Bu sebeple, sözleşme süresi sonunda malın bedeli, kira bedelleri ile karşılanmış olacağından kiraya verenin artık malın mülkiyetini muhafazasında kiracıya oranla büyük bir menfaati söz konusu olamayacağından, kiracıya böyle bir hak tanınmıştır.

2 - Finansal Kiralama Uygulamasının KDV Karşısındaki Durumu:

a) Finansal Kiralamanın KDV'ye Tabi Olup Olmadığı:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1. maddesine göre, Türkiye'de yapılan ticari nitelikteki teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabi bulunmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 4. maddesinde ise hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler şeklinde çok geniş olarak tanımlanmıştır. Hizmet işlemleri, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, birşeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebilmektedir.

Finansal kiralamaya; binalar, arazi ve arsalar, taşıt araç ve gereçler, makine tesis ve araçlar, haklar gibi değerler konu olabilmektedir.

Bu hükümlere göre, KDV uygulamasında finansal kiralama işlemi, hizmet kapsamında değerlendirilmekte ve vergilendirilmektedir. Diğer bir anlatımla, finansal kiralama işlemi ticari mahiyette bir hizmet olduğundan, KDV Kanunu'nun 1/1. maddesine göre KDV'ye tabi bulunmaktadır.

b) Verginin Beyan Edileceği Dönem:

Yukarıda da belirtildiği üzere, finansal kiralama işlemleri ticari faaliyet kapsamında vergiye tabi bulunmaktadır. Prensip olarak, ticari ma-

hiyetteki kiralamalarda, ticari kazançlarda geçerli olan tahakkuk esası gereği daha başlangıçta faturaya bağlanması ve kira bedellerinin toplamı üzerinden katma değer vergisi hesaplanması gerekmektedir.

Ancak, finansal kiralama normal adi kiradan farklıdır. Finansal kira bedeli taksitleri, adi kira ya da hasılat kirasında olduğu gibi, her ay veya belli dönemlerde doğan ve ödenen borçlar olmayıp, bütün olarak doğan ve taksitler halinde ödenmesi kararlaştırılan tek bir borcun parçalarıdır.

Bu husus dikkate alındığında, işletme ihtiyacı olan varlıkların bir finansal kiralama kuruluşundan kiralanmasında, kira bedelleri üzerinden, her kira bedelinin tahakkuk ettirilmesi sırasında katma değer vergisi hesaplanması gerekmektedir.

c) Finansal Kiralamanın Taksitli Satış Olarak Değerlendirilip Değerlendirilemeyeceği:

KDV uygulamasında, finansal kiralama sözleşmesinin kiracıya satın alma hakkı tanınması ve finansal kiralamaya konu malın kiralama süresi sonunda kiracıya devredilmesi halinde, bu kiralamanın finansal kiralama mı, yoksa taksitli satış mı olduğu hususunda tereddütler oluşmaktadır.

Bu konu hakkında karar verilebilmesi için, Finansal Kiralama Kanunu'nun incelenmesi şarttır.

Finansal Kiralama Kanunu'nun 27. maddesinde, finansal kiralama sözleşmesi hakkında Medenî Kanunun 688, 689, 690. maddeleri ve Borçlar Kanunu'nun 222, 223, 224, 225. maddeleri ile 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkındaki Kanun hükümlerinin uyulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Böyle bir düzenlemenin amacı, sözleşmenin niteliği ile bağdaşmadıkları için sözleşmeye uygulanmaması gereken hükümlerin belirlenmesi ve bu konudaki tereddütlerin giderilmesidir.

Finansal Kiralama Kanunu'na göre yapılan kiralama finansal kiralama değildir, taksitli satış değildir. Çünkü, 3226 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen 27. maddesinde, Borçlar Kanunu'nun 222, 223 ve 224. maddelerinde düzenlenen taksitli satış hükümlerinin finansal kiralama sözleşmelerine uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Taksitle yapılan satışta, malın mülkiyeti satış ile birlikte karşı tarafa geçmektedir. Malı alan amortisman ayırmakta, bilançosunun aktifinde göstermektedir. Finansal kiralamada ise mülkiyet, kira süresinin sonuna kadar finansal kiralama şirketinde bulunmaktadır.

Bu bağlamda, finansal kiralamanın taksitli satış olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

d) Finansal Kiralamada KDV Oranları:

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'nun genel amacı, orta vadeli yatırımların finansmanını sağlamaya yönelik finansal kiralama işlemlerini düzenlemektir. Bu amaca katkıda bulunmak amacıyla, KDV Kanunu'nun 28. maddesine istinaden çıkarılan 86/11217 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile finansal kiralamaya konu olan malların finansal kiralama şirketlerine veya bu şirketlerce teslimi veya kiralanmasındaki KDV oranı % 1 olarak tespit edilmiştir.

Ancak, düşük oranlı katma değer vergisi uygulamasının yapıldığı ilk bir kaç yıllık sonuçların değerlendirilmesi sonucunda, finansal kiralama işlemlerinin kara nakil vasıtalarının kiralanması alanında yoğunlaştığı görülmüştür. Bu durum ise, orta vadeli yatırımların finansmanını sağlamaya yönelik amaca uygun düşmemektedir.

Bu husus gözönünde tutularak,

- 89/14916 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile, kara nakil vasıtalarını kapsayan finansal kiralama ve teslim işlemlerinde KDV oranı binek otomobilleri için % 10, diğer kara nakil vasıtaları için % 5 olarak tespit edilmiştir.

— 90/919 sayılı BKK ile, binek otomobillerinin finansal kiralama şirketlerine teslimi ve kiralanması ile bu şirketlerce teslimi ve kiralanması işlemlerinde 15 Ekim - 30 Kasım 1990 tarihleri arasında % 11'e, 1 Aralık 1990 tarihinden sonra ise % 12'ye yükseltilmiştir. Diğer kara nakil vasıtalarında ise 15 Ekim - 30 Kasım 1990 tarihleri arasında % 5, 1 Aralık 1990 tarihinden sonra ise % 6 olarak uygulanması öngörülmüştür.

— 91/1855 sayılı BKK ile, binek otomobilleri için KDV oranı % 12'den % 20'ye yükseltilmiş, diğer kara nakil vasıtalarında ise % 6 oranı muhafaza edilmiştir.

— 93/4932 sayılı BKK ile, finansal kiralama işlemlerindeki KDV oranı binek otomobilleri için % 23, diğer kara nakil vasıtalarında ise % 8 olarak belirlenmiştir.

Binek otomobilleri ve diğer kara nakil vasıtaları dışında kalan malların finansal kiralamaya konu olması halinde uygulanacak KDV oranı % 1 olup, bu oran başlangıçtan bugüne kadar muhafaza edilmiştir.

e) Finansal Kiralama Sözleşmesi Süresi Sonunda Malın İz Bedelle ya da Düşük Bedelle Kiracıya Devrinin Öngörülmesi:

i. Vergi İdaresi Görüşü:

Vergi idaresi görüşüne göre, finansal kiralama sözleşmesinde, kira süresi sonunda kira konusu varlığın bedelsiz veya iz bedelle ya da düşük bedelle devredileceği öngörülse dahi, KDV açısından, devir sırasında kiralamaya konu varlığın Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenen emsal bedeli üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Bu görüşün dayanağını ise Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 27. maddesi oluşturmaktadır. Maddenin 1 ve 2. fıkra hükümlerine göre, bedeli bilinmeyen veya bulunmayan işlemler ile bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınmaktadır.

ii. Kişisel Görüşümüz:

Vergi idaresi uygulamasının yerinde olmadığı görüşündeyim.

Şöyle ki; 3226 sayılı Kanunun 9. maddesinin gerekçesinde de belirtildiği gibi, finansal kiralama bedeli, finansal kiralamaya konu varlığın bugünkü değerini kapsamaktadır. Bu nedenle kira bedelleri yüksek tespit edilmekte ve yüksek tespit edilen kira bedelleri üzerinden KDV hesaplanarak beyan edilip ödenmektedir. Buna bir de kira süresi sonunda, emsal bedel üzerinden vergi uygulaması yerinde olmayacaktır.

Kişisel görüşümüze göre, kiralamaya konu varlığın değerinin finansal kiralama bedeli içinde vergilendirildiğinin sözleşme hükümleri ile bu konuda düzenlenen faturalar ile belgelendirilmesi halinde, finansal kiralamaya konu varlığın sözleşme süresi sonunda kiracıya bedelsiz devrinde katma değer vergisi hesaplanmamalı, düşük bedelle devrinde ise beyan edilen bedel üzerinden vergi hesaplanmalıdır.

Özellikle satın alma şartlı finansal kiralama sözleşmelerinde yeralan hükümler gereğince, kiralama süresi sonunda kiralamaya konu varlığın emsal bedeli ile devrinin kabulü, finansal kiralama bedelinden, söz konusu varlığın bugünkü satış değerinin arındırılması ve sadece kullanım karşılığında alınacak olan faizin diğer bir anlatımla, kullanım bedelinin vergilendirilmesi sonucunu doğuracaktır. Kiralamaya konu varlığa ait KDV ise ancak, kira süresi sonunda yapılacak olan devir sırasında doğacağından, daha önceden hazineye intikal edecek olan vergiler, emsal bedel uygulaması nedeniyle ancak kiralama süresi sonunda intikal edecektir.

f) Yurt Dışından Türkiye'ye Yapılan Finansal Kiralama İşlemleri:

Finansal Kiralama Kanununa göre yapılan kiralama işlemleri katma değer vergisine tabi bulunmaktadır. Aynı Kanunun "İşlemlerin Türkiye'de Yapılması başlıklı" 6/b maddesinde ise, hizmetin Türkiye'de yapılması, değerlendirilmesi veya Türkiye'de faydalanılması hallerinde hizmetin Türkiye'de yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 9/1. maddesi ise, mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni merkez veya iş merkezinin bulunmaması hallerinde veya gerek görülen diğer hallerde Maliye ve Gümrük Bakanlığının vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiyi tabi işlemlere taraf olanları veya diğer ilgili bir şahsı verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceğini hükme bağlamaktadır.

Bu hükümlere göre, yurt dışından Finansal Kiralama Kanunu kapsamında yapılan kiralamalar Kanunun 1/1 ve 6/b -maddeleri gereği katma değer vergisine tabi bulunmaktadır. Yurt dışındaki firmaya ödenecek finansal kiralama bedelleri üzerinden hesaplanacak katma değer vergisinin, Kanunun 9/1. maddesi gereği, Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişi kiracılar tarafından sorumlu sıfatıyla 2 no.lu katma değer vergisi beyannamesi ile beyan edilerek vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir. Sorumlu sıfatıyla beyan edilen bu vergilerin aynı dönemde sorumlularca indirilmesi mümkündür.

g) Türkiye'den Yurt Dışına Yapılan Finansal Kiralama İşlemleri (Cross Border Leasing) (Sınır Ötesi Kiralama):

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 11/1-a maddesi ile hizmet ihracatı katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Bir hizmetin hizmet ihracatı olarak değerlendirilebilmesi için;

- Hizmet Türkiye'de yurt dışındaki bir müşteri için yapılmalıdır.
- Fatura veya benzeri belge yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmelidir.
- Hizmet bedeli döviz olarak yurda getirilmelidir.
- Hizmetten yurt dışında yararlanılmalıdır.

Bu bağlamda, sınır ötesi finansal kiralama işlemlerinde yukarıda belirtilen şartlar gerçekleştiğinden, Türkiye'den yurt dışına yapılan finansal kiralama işlemlerinin hizmet ihracatı kapsamında katma değer vergisinden istisna edilmesi gerekmektedir.

E - SONUÇ:

Ülkemiz kalkınmasında önemli bir araç niteliğinde bulunan, işletmelerin fon ve sabit kıymet ihtiyacını karşılamada mülkiyet ve kısa vadeli fonlara nazaran daha kârlı bir yol olan finansal kiralama sisteminin; vergi kanunları, gümrük, ticaret ve diğer teşviklerle daha da desteklenerek gelişmesi sağlanmalıdır.

Ayrıca, uygulamada özellikle satın alma şartlı sözleşme hükümleri uyarınca, kiralama süresi sonunda kiralamaya konu varlığın kiracıya devredilmesi sırasında, emsal bedel üzerinden vergi hesaplanması yerine, kiralamaya konu varlığın bugünkü değerinin finansal kiralama bedeli içinde vergilendirildiğinin sözleşme hükümler ve bu konuda düzenlenen faturalarla belgelendirilmesi şartıyla, kira süresi sonundaki bedelsiz devir sırasında katma değer vergisi hesaplanmaması uygun olacağı görülmektedir.